

Kjetil Hovi
Skrautvålsvegen 967
2943 Rogne

Rogne, 27.03.2025

Norges vassdrags- og energidirektorat
nve@nve.no

Høringsuttalelse 202404293

Undertegnede er eier av gardsbruket Liekren gnr 49 bnr 2 i Øystre Slidre. Liekren er et gårdsbruk i aktivt drift med melkeproduksjon. I tillegg til gardsbruk i bygda har bruket også teiger med strandlinje i både Nedrevatn og Mellsenn. Jeg har også sameie- og beiterettigheter i området.

Vannuttak til boliger og gardsbruk.

I søknaden fra kommunen er det unnlatt å nevne at det er flere vannuttak lenger ned i elva Ygna. Gjennom flere generasjoner har elva vært brukt som vannkilde for eiendommene langs elva, og elva er i dag vannforsyning for 12 husholdninger og 3 gardsbruk i aktiv drift. I kommunens søknad i punkt 1.5 (side 11) er det opplyst at det ikke er noen kraftverk i vassdraget og det er nevnt 8 bruer med bilveier. I søknadens punkt 3.20 (side 45) er det opplyst at det er ett vannuttak, som er det uttaket kommunen nå søker om å flytte.

Det er en alvorlig mangel i søknaden at kommunen ikke opplyser om at elva er en nødvendig ressurs for brukerne langs elva. Dette har vært formalisert siden 1972, jfr vedlagte overenskomst datert 07.11.1972 (vedlegg 1). Totalt er det fire uttak, jfr vedlagte kart (vedlegg 2). Kommunen er godt kjent med dette, jfr. brev til Kollstad Vassverk A/L datert 23.10.2002 (vedlegg 3), brev fra Øystre Slidre kommune datert 20.11.2002 (vedlegg 4), brev fra advokatfirmaet Sigurd Bang til kommunen datert 05.07.2006 (vedlegg 5) og kommunens brev av 17.08.2006 (vedlegg 6). Senest i november 2024 skal kommunen ha utarbeidet en ROS-analyse angående dette.

Særlig brevet av 20.11.2002 er vesentlig, siden kommunen bekrefter at «Dykkar vassforsyning vil verte vurdert når ein planlegg alternativet med vassforsyning frå Mellsenn.» Kommunen har i sin søknad ikke hensyntatt vannforsyningene.

Kommunen har i punkt 4 i sin søknad (side 45) foreslått en minstevannføring hele året på 15 l/s begrunnet i at alminnelig vannføring er 13 l/s. Det vises til at dette vil være høyere enn det som ville vært tilfellet i tørre perioder. Imidlertid foreligger det ingen vurderinger om hva som må være minstevannføring for at elveløpet ikke skal fryse til om vinteren. Tilfrysing vil stanse muligheten for vannuttak fra elva. Det må foretas vurderinger for å fastslå hvilken minstevannføring som kreves for at elveløpet

ikke skal fryse. ROS-analysen fra kommunen i november 2024 viser at frost i elva utgjør stor risiko for vannforsyning til vannuttakene.

Videre foreligger ingen vurderinger av hvilken minstevannføring som må til for at vannet ikke skal bli forurenset. Når vassdraget er uregulert, slik det nå er, er det årlig (med få unntak) en vårflo som vasker og renser elva og elvebredden. Etter regulering vil ikke dette finne sted, og det er fare for tilgroing og forurensning. Det er ikke foretatt noen vurdering av minstevannføring opp mot dette, noe som må gjøres. Mattilsynet er ikke hørt, og de må også avgi en uttalelse og vurdering vedrørende dette punktet.

Rødlistearter

Det er tidligere søkt om å etablere et kraftverk i nedre del av elva. Søknaden skal ha blitt avslått av NVE med begrunnelse at lav vannføring ville skade rødlisteartene. Den aktuelle søknaden la til grunn en minstevannføring på mellom 37 og 50 l/s.

Kommunen konkluderer likevel i sin søknad med at en minstevannføring på 15 l/s «anses å være av en slik karakter at det ikke vil påvirke det terrestriske miljøet registrert langs elva i nevneverdig grad.» (Søknadens pkt 3.6.3 (side 33)).

Her må det foretas ytterligere vurdering, av eksterne konsulenter, for å fastslå hvilken minstevannføring som må til for å sikre rødlisteartene.

Rørtraseens plassering.

Jeg har også bemerkninger til plasseringen av rørtraseen.

Denne er planlagt tvers over et jorde jeg har ved Nedrevatn, jfr søknadens vedlegg 3 (detaljekart) side 1.

Dette er dyrka mark som er en viktig del av gårdens driftsgrunnlag. Jordet er ei drenert myr, og jeg må forsikres om at rørtraseen ikke ødelegger dreneringene, og at jeg ikke får kummer på jordet.

Det vil være å foretrekke at rørtraseen blir lagt rundt jordet for ikke å ødelegge dreneringen. Den vil kunne legges i veien sørøst for jordet uten større kostnader.

Oppsummering.

Totalt sett er min oppfatning at det er så mange forhold som er mangelfullt utredet at søknaden må avslås, eller det må foreta grundigere, uavhengige vurderinger. Slik søknaden foreligger, vil det kunne bety store konsekvenser for andre brukere av elva og for natur og miljø.

Rogne, 31.03.2025

Kjetil Hovi
